

Sprawa C-723/23 [Amilla]ⁱ

Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Data wpływu:

28 listopada 2023 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Juzgado de lo Mercantil n.º 3 de Gijón (Hiszpania)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

13 października 2023 r.

Strona składająca wniosek dotyczący kwestii incydentalnej:

Agencia Estatal de la Administración Tributaria

Strona przeciwna:

VT

UP

Przedmiot postępowania głównego

Postępowanie upadłościowe – Wniosek dłużnika w stanie upadłości (strony przeciwnej w niniejszej sprawie) o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań – Sprzeciw jednego z wierzycieli (strony składającej wniosek dotyczący kwestii incydentalnej w niniejszej sprawie) wobec zgody na wspomniane umorzenie – Podstawa sprzeciwu: uznanie dłużnika za osobę, której dotyczy kwalifikacja upadłości osoby trzeciej jako upadłości zawinionej

ⁱ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa, która nie odpowiada rzeczywistej nazwie żadnej ze stron postępowania.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie ważności/wykładni – Artykuł 267 TFUE – Zgodność przepisów krajowych z dyrektywą (UE) 2019/1023 – Motyw 79 oraz art. 20 i 23 dyrektywy 2019/1023 – Pojęcie i zakres nieuczciwego zachowania lub działania w złej wierze dłużnika – Zasada całkowitego umorzenia długów – Postępowanie drugiej szansy: odstępstwa subiektywne a odstępstwa obiektywne

Pytania prejudycjalne

1) Czy art. 23 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości), należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisowi krajowemu takiemu jak art. 487 ust. 1 pkt 4 Texto Refundido de la Ley Concursal (tekstu jednolitego ustawy prawo upadłościowe) w brzmieniu nadanym mu Ley (ustawą) 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. w zakresie, w jakim przepis ten obejmuje zakresem pojęcia „działania w sposób nieuczciwy lub w złej wierze” dłużnika jego zachowania w stosunku do wierzycieli osób trzecich, innych niż wierzyciele uwzględnieni w liście wiarygodności w dotyczącej go upadłości jako osoby fizycznej?

2) Czy art. 487 ust. 1 pkt 4 Texto Refundido de la Ley Concursal (tekstu jednolitego ustawy prawo upadłościowe) w brzmieniu nadanym mu Ley (ustawą) 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. jest zgodny z art. 20 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości), w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje odstępstwo w postępowaniu drugiej szansy, które uniemożliwia doprowadzenie do całkowitego umorzenia długów?

3) Czy art. 487 ust. 1 pkt 4 Texto Refundido de la Ley Concursal (tekstu jednolitego ustawy prawo upadłościowe) w brzmieniu nadanym mu Ley (ustawą) 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. jest zgodny z art. 20 ust. 2 i motywem 79 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów

i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości), w zakresie, w jakim w tym przepisie krajowym nie uwzględnia się indywidualnej sytuacji dłużnika oraz przewiduje się odstępstwo o charakterze obiektywnym, przy czym hiszpańskie sądy nie mają możliwości dokonania oceny subiektywnych okoliczności dotyczących dłużnika, który korzysta z postępowania drugiej szansy?

Powołane przepisy prawa Unii

Motyw 79 oraz art. 20 i 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości)

Powołane przepisy prawa krajowego

Real Decreto Legislativo 1/2020, de 5 de mayo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Concursal (królewski dekret ustawodawczy 1/2020 z dnia 5 maja 2020 r. w sprawie zatwierdzenia tekstu jednolitego ustawy prawo upadłościowe) w brzmieniu zmienionym przez Ley 16/2022, de 5 de septiembre, de reforma del texto refundido de la Ley Concursal, para la transposición de la Directiva (UE) 2019/1023, de 20 de junio de 2019 [ustawę 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. o zmianie tekstu jednolitego ustawy prawo upadłościowe w celu dokonania transpozycji dyrektywy (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r.] (zwany dalej „TRLC”)

W szczególności:

Artykuł 486 TRLC

Artykuł 487 ust. 1 pkt 4 TRLC

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania głównego

- 1 W niniejszej sprawie AGENCIA ESTATAL DE LA ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (państwowa agencja administracji podatkowej, Hiszpania, zwana dalej „AEAT”) sprzeciwia się jako wierzyciel, w drodze wniosku dotyczącego kwestii incydentalnej złożonego w postępowaniu upadłościowym dotyczącym dłużnika będącego osobą fizyczną, VT, wnioskowi o umorzenie niezaspokojonych

zobowiązań złożonemu przez wspomnianego dłużnika. Podstawa wniesionego przez AEAT sprzeciwu dotyczy tego, że w przypadku VT zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC, w jego brzmieniu wynikającym z Ley (ustawy) 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. Zgodnie z tym art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC dłużnik będący osobą fizyczną nie może uzyskać umorzenia niezaspokojonych zobowiązań, jeżeli w okresie 10 lat przed złożeniem przez niego wniosku o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań został uznany za osobę, której dotyczy zawiniona upadłość, w wyroku dotyczącym kwalifikacji upadłości osoby trzeciej, która z kolei została uznana za upadłość zawinioną. Jeżeli jednak w dniu złożenia wniosku o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań dłużnik spłacił w całości swój dług, może on skorzystać z umorzenia niezaspokojonych zobowiązań.

- 2 Okoliczności faktyczne niezbędne do ukierunkowania sporu prawnego w niniejszej sprawie można podsumować w następujący sposób:
- 3 W ramach postępowań upadłościowych nr [1] i [2], dotyczących odpowiednio spółek handlowych BLANCO Y NARANJA, S.L., i MALVA Y NARANJA, S.L., oraz w wyrokach Juzgado de lo Mercantil número 3 de Oviedo, con sede en Gijón (sądu gospodarczego nr 3 w Oviedo z siedzibą w Gijón, Hiszpania) – wydanych odpowiednio w dniach 23 listopada 2020 r. i 20 kwietnia 2021 r. – upadłości obu spółek handlowych zostały uznane za ZAWINIONE.
- 4 VT i jego małżonka UP byli członkami zarządu uprawnionymi do jednoosobowej reprezentacji tych dwóch spółek handlowych. Z tego powodu w obu wyrokach, poza tym, że uznano upadłości wspomnianych spółek handlowych za ZAWINIONE, wskazano, że VT i UP są **osobami, których dotyczy kwalifikacja rzeczonych upadłości jako upadłości zawinionych**. W związku z powyższym w obu wyrokach nałożono na VT i UP szereg sankcji: (i) zakaz zarządzania cudzym majątkiem oraz reprezentowania jakiegokolwiek podmiotu lub zarządzania nim przez różny okres; (ii) utratę wszelkich praw, które przysługiwały im jako wierzycielom masy upadłości lub w stosunku do masy upadłości; (iii) zobowiązanie VT i UP do solidarnego pokrycia deficytu majątkowego – wynoszącego 280 468,64 EUR w przypadku spółki handlowej BLANCO Y NARANJA, S.L. oraz 62 035,91 EUR w przypadku spółki handlowej MALVA Y NARANJA, S.L. – oraz (iv) obciążenie kosztami postępowania.
- 5 Od tych dwóch wyroków wydanych w pierwszej instancji wniesiono dwie apelacje do Audiencia Provincial de Asturias (sądu okręgowego Asturii, Hiszpania). Wspomniane apelacje zostały rozstrzygnięte w wyrokach wydanych przez pierwszą izbę wspomnianego Audiencia Provincial de Asturias (sądu okręgowego Asturii), odpowiednio, w dniach 8 marca 2022 r. i 1 marca 2022 r. W obu wyrokach (i) utrzymano w mocy kwalifikację upadłości obydwu spółek handlowych jako upadłości ZAWINIONYCH; (ii) nadal wskazano VT i UP jako **osoby, których dotyczy kwalifikacja tych upadłości jako upadłości zawinionych**, oraz (iii) utrzymano w mocy zakaz wydany wobec VT i UP i czas jego trwania,

utrata praw oraz zobowiązanie do solidarnego pokrycia deficytu majątkowego przez wspomniane osoby, których dotyczy kwalifikacja upadłości jako upadłości zawinionych (w pierwszym z dwóch wyroków przewidziano zmniejszenie zobowiązania do pokrycia deficytu majątkowego z kwoty 280 468,64 EUR do kwoty 169 085,24 EUR; natomiast w drugim z tych wyroków utrzymano bez zmian kwotę zobowiązania do pokrycia deficytu majątkowego). W obu wyrokach wnoszący apelację zostali obciążeni kosztami poniesionymi w postępowaniu w drugiej instancji.

- 6 Ze swej strony VT, mając trudności ze spłatą długów i jako osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą, dążył do zawarcia ugody pozasądowej dotyczącej zaspokojenia wierzytelności ze swymi wierzycielami, w związku z czym złożył w tym celu odpowiedni wniosek do Cámara de Comercio de Gijón (izby handlowej w Gijón, Hiszpania).
- 7 Ta ugoda pozasądowa dotycząca zaspokojenia wierzytelności nie mogła zostać osiągnięta, w wyniku czego mediator upadłościowy VT złożył do Juzgado de lo Mercantil número 3 de Oviedo, con sede en Gijón (sądu gospodarczego nr 3 w Oviedo z siedzibą w Gijón) wniosek o ogłoszenie upadłości VT.
- 8 W dniu 21 stycznia 2020 r. postanowieniem wspomnianego sądu ogłoszono upadłość VT jako osoby fizycznej w związku z brakiem zawarcia ugody pozasądowej dotyczącej zaspokojenia wierzytelności.
- 9 W postanowieniu tego samego sądu z dnia 8 lutego 2021 r. upadłość VT została uznana za **NIEZAWINIONA**.
- 10 VT złożył wniosek o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań pismem, które wpłynęło do rzeczzonego sądu w dniu 2 lutego 2023 r.
- 11 Przedstawiciel AEAT wyraźnie sprzeciwił się wspomnianemu wnioskowi o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań z powodów wymienionych w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC i na podstawie tego przepisu. Natomiast zarządca masy upadłości przychylił się do wniosku dłużnika w stanie upadłości. W wyniku tego sprzeciwu AEAT wszczęto odpowiednie postępowanie incydentalne w ramach postępowania upadłościowego.

Główne argumenty stron w postępowaniu głównym

- 12 **AEAT** uważa, że dłużnik w stanie upadłości (VT) jest objęty zakresem odstępstwa przewidzianego w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC w następstwie zmiany wprowadzonej Ley 16/2022, de 5 de septiembre, para la transposición de la Directiva (UE) 2019/1023 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 20 de junio de 2019 [ustawą 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. w celu dokonania transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r.], ponieważ został on uznany za osobę, której dotyczy zawiniona upadłość, w wyroku dotyczącym kwalifikacji upadłości osoby trzeciej, która została uznana

za upadłość zawinioną, przy czym wspomniany dłużnik nie zaspokoił w pełni swoich zobowiązań.

- 13 Ze swej strony **dłużnik w stanie upadłości, VT**, uważa, że jest dłużnikiem działającym w dobrej wierze w stosunku do „swoich wierzycieli”, ponieważ został uznany za osobę, której dotyczy zawiniona upadłość w postępowaniu upadłościowym osób prawnych, w których był członkiem zarządu uprawnionym do jednoosobowej reprezentacji, ze względu na jego status poręczyciela solidarnego. Ponadto uważa on, że zła wiara członka zarządu w stosunku do wierzycieli osoby trzeciej nie ogranicza możliwości skorzystania przez dłużnika z umorzenia jego niezaspokojonych zobowiązań wobec jego wierzycieli. Jest on również zdania, że w uregulowaniu krajowym przewidziano zakaz umorzenia niezaspokojonych zobowiązań oparty na okoliczności dotyczącej odpowiedzialności niezależnej od winy, która nie podlega ocenie sądu, co jest sprzeczne z ustanowionym w dyrektywie systemem zakazu opartym na odpowiedzialności na zasadzie winy, to znaczy systemem opartym na subiektywnych okolicznościach dotyczących dłużnika, które umożliwiają ustalenie, czy dłużnik działał w sposób nieuczciwy. Nie jest to możliwe w świetle obecnego przepisu krajowego zgodnie z jego brzmieniem wynikającym z transpozycji. Dłużnik w stanie upadłości uważa również, że przepis hiszpański w obowiązującym brzmieniu jest bardziej restrykcyjny niż w poprzednim brzmieniu zawartym w TRLC. Poprzednie brzmienie art. 487 nie zawierało ograniczenia przewidzianego obecnie w ust. 1 pkt 4 tego artykułu. Spowodowało to, że nowy przepis stał się przepisem przewidującym sankcję, co sprawia, że zdaniem dłużnika w stanie upadłości nie ma on zastosowania do dłużników, którzy złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości przed jego wejściem w życie, ponieważ, jak twierdzi dłużnik w stanie upadłości, stosowanie z mocą wsteczną przepisu przewidującego sankcję do sytuacji faktycznych, które miały miejsce przed jego wejściem w życie, jest sprzeczne z hiszpańską konstytucją.
- 14 Ze swej strony **zarządca masy upadłości** uważa, że nie można uznać, iż w świetle uregulowania krajowego dłużnik działał w sposób nieuczciwy lub w złej wierze w stosunku do wierzycieli w momencie zaciągania długów, podczas trwania postępowania upadłościowego lub podczas spłacania długów. Cały dług podlegający umorzeniu jest długiem pochodzącym od dwóch spółek, w których dłużnik i jego małżonka, UP, byli współnikami, członkami zarządu uprawnionymi do jednoosobowej reprezentacji i poręczycielami solidarnymi, w związku z czym nie mogli działać w sposób nieuczciwy w momencie zaciągania długów, ani podczas trwania postępowania upadłościowego lub podczas spłacania długów. W chwili złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości VT i jego małżonka, UP, byli już pozbawieni całego swojego majątku, który musiał zostać wykorzystany w celu zaspokojenia wierzycieli, wobec czego po stronie dłużnika występują subiektywne okoliczności pozwalające na skorzystanie z umorzenia niezaspokojonych zobowiązań. Zarządca masy upadłości uważa również, że przepis przejściowy 1 ust. 3 pkt 6 Ley (ustawy) 16/2022, który ustanawia stosowanie tego przepisu do wniosków o umorzenie niezaspokojonych zobowiązań złożonych po jego wejściu w życie (co nastąpiło w dniu 26 września

2022 r.), jest niezgodny z konstytucją, ponieważ narusza art. 9 ust. 3 hiszpańskiej konstytucji, który ustanawia zasadę niedziałania wstecz przepisów nakładających surowsze kary lub ograniczających prawa przysługujące jednostkom oraz zasadę pewności prawa.

- 15 **AEAT** sprzeciwia się celowości skierowania do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym ze względu na ewentualną niezgodność art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC z dyrektywą (UE) 2019/1023 (w której to kwestii sąd odsyłający zwrócił się do stron z pytaniem), twierdząc zasadniczo, że nie doszło do naruszenia dyrektywy 2019/1023, ponieważ wyliczenie zawarte w art. 23 ust. 4 tej dyrektywy nie jest wyczerpujące, a wspomniana dyrektywa nie ma zastosowania do osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. **Dłużnik w stanie upadłości** uważa, że uregulowanie krajowe narusza art. 20 i 23 ust. 1 oraz motyw 79 wspomnianej dyrektywy. Ze swej strony **zarządca masy upadłości** przychylił się do wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, gdyż sporny przepis – art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC po zmianie wprowadzonej Ley (ustawą) 16/2022 z dnia 5 września 2022 r. – stanowi bezpośrednie naruszenie treści art. 23 dyrektywy 2019/1023.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 16 Artykuł 23 dyrektywy zezwala państwom członkowskim na utrzymanie lub wprowadzenie przepisów odmawiających dostępu do umorzenia długów lub ograniczających taki dostęp, w przypadku gdy przedsiębiorca działał nieuczciwie lub w złej wierze względem „wierzycieli”. W niniejszej sprawie odstępstwa przewidziane w przepisach krajowych, w tym odstępstwo wskazane w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC, obejmują przypadki, w których ustawodawca krajowy uznaje, że dłużnik działa w sposób nieuczciwy lub w złej wierze, co budzi wątpliwości co do ważności wspomnianego przepisu w świetle dyrektywy wspólnotowej, ponieważ przepis wspólnotowy wydaje się odnosić do nieuczciwego charakteru lub złej wiary dłużnika w stosunku do jego wierzycieli, a nie do wierzycieli osoby trzeciej, nawet jeśli dłużnik musiał ponosić odpowiedzialność względem nich jako członek zarządu uprawniony do jednoosobowej reprezentacji i poręczyciel solidarny, w szczególności gdy upadłość dłużnika jako osoby fizycznej została uznana za NIEZAWINIĄ.
- 17 Sąd odsyłający ma zatem wątpliwości, czy zawarte w art. 23 ust. 1 dyrektywy pojęcie „wierzycieli” odnosi się wyłącznie do wierzycieli dłużnika, wobec którego toczy się postępowanie w sprawie umorzenia niezaspokojonych zobowiązań, czy też pojęcie „wierzycieli” w rozumieniu prawa wspólnotowego obejmuje również wierzycieli osoby trzeciej dla celów umorzenia zobowiązań dłużnika będącego osobą fizyczną.
- 18 W analizowanej sprawie uznanie za zawinione upadłości dwóch osób trzecich, a mianowicie spółek BLANCO Y NARANJA, S.L., oraz MALVA Y NARANJA,

S.L. (w których dłużnik w stanie upadłości był członkiem zarządu uprawnionym do jednoosobowej reprezentacji wraz z małżonką, UP), budzi wątpliwości, czy wierzycielami, o których mowa w art. 23 ust. 1 dyrektywy, są wyłącznie wierzyciele dłużnika będącego osobą fizyczną w dotyczącej go upadłości, czy też wspomniane pojęcie powinno także obejmować wierzycieli osoby trzeciej.

- 19 W związku z tym pytanie pierwsze, które należy przedłożyć Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczy tego, czy ograniczenie lub odstępstwo dotyczące korzystania z umorzenia niezaspokojonych zobowiązań dłużnika w stosunku do jego wierzycieli można rozszerzyć na wierzycieli osoby trzeciej i czy jest to zgodne z ogólnym pojęciem „wierzycieli”, o którym mowa w art. 23 ust. 1 dyrektywy. Innymi słowy: czy zakres zawartego w art. 23 dyrektywy pojęcia „działania w sposób nieuczciwy lub w złej wierze” obejmuje zachowania dłużnika w stosunku do wierzycieli innych niż wierzyciele uwzględnieni w liście wierzytelności w dotyczącej go upadłości jako osoby fizycznej?
- 20 W związku z tym przedkłada się pytanie prejudycjalne, aby Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej udzielił uzasadnionej odpowiedzi poprzez dokonanie wykładni wspomnianego przepisu dyrektywy i dokonał analizy, czy uregulowanie krajowe, a mianowicie art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC, jest zgodne z wykładnią pojęcia wierzycieli zawartego w art. 23 ust. 1 dyrektywy, za którą opowiada się Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a tym samym, czy wspomniany przepis krajowy jest zgodny z dyrektywą o upadłości.
- 21 Ponadto pełny dostęp do postępowania, które może prowadzić do całkowitego umorzenia długów, nie jest możliwy w niniejszej sprawie, ponieważ zastosowanie odstępstwa zawartego w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC uniemożliwia dłużnikowi będącemu osobą fizyczną dostęp do postępowania w sprawie całkowitego umorzenia długów przewidzianego w art. 20 dyrektywy, zobowiązując go do poniesienia odpowiedzialności wobec wierzycieli osoby trzeciej, tym samym ograniczając lub wykluczając możliwość uzyskania całkowitego umorzenia jego długów w stosunku do jego wierzycieli.
- 22 Czy zatem art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC jest zgodny z art. 20 dyrektywy? Czy ustanowione w uregulowaniu krajowym odstępstwo jest zgodne z tym, co przewiduje prawo Unii, a mianowicie z postępowaniem, które może prowadzić do całkowitego umorzenia długów?
- 23 Podobnie przewidziany w przepisie prawa wspólnotowego system dostępu do całkowitego umorzenia długów wymaga, aby dostęp ten był uzasadniony okolicznościami subiektywnymi dotyczącymi dłużnika, to znaczy jego indywidualną sytuacją, przy czym w art. 20 ust. 2 dyrektywy wskazano w tym względzie jako sądowe lub administracyjne kryteria subiektywnej oceny warunków dotyczących dłużnika, że obowiązek spłaty powinien być proporcjonalny do podlegającego zajęciu lub pozostającego do dyspozycji dochodu i majątku w okresie wymaganym dla uzyskania umorzenia długów.

W rozpatrywanej sprawie w przepisie krajowym nie uwzględnia się indywidualnej sytuacji dłużnika, lecz przewidziane w art. 487 ust. 1 pkt 4 TRLC odstępstwo ma charakter obiektywny, przy czym hiszpańskie sądy nie mają możliwości oceny subiektywnych okoliczności dotyczących dłużnika, który korzysta z postępowania drugiej szansy, jak przewidziano w motywie 79 dyrektywy.

- 24 Czy zatem okoliczność, że dłużnik jest osobą, której dotyczy kwalifikacja upadłości jako zawinionej w postępowaniu upadłościowym osoby trzeciej, może zostać uznana za działanie dłużnika w sposób nieuczciwy lub w złej wierze w rozumieniu prawa wspólnotowego, w przypadku gdy nie wprowadzono do przepisów krajowych kryteriów umożliwiających sądom dokonanie subiektywnej oceny wspomnianego działania dłużnika, którego upadłość jako osoby fizycznej została uznana za niezawinioną?
- 25 Biorąc pod uwagę, że sądy państw członkowskich mogą zwrócić się do Trybunału z pytaniem dotyczącym wykładni lub ważności prawa Unii, jeżeli ich zdaniem orzeczenie Trybunału w tej kwestii jest niezbędne do wydania przez nie orzeczenia zgodnie z art. 267 akapit drugi TFUE, a ponadto biorąc pod uwagę, że odesłanie prejudycjalne może okazać się szczególnie użyteczne w razie wystąpienia przed sądem krajowym nowego zagadnienia interpretacyjnego, które ma generalne znaczenie dla jednolitego stosowania prawa Unii, lub w sytuacji gdy istniejące orzecznictwo wydaje się nie dostarczać wyjaśnień koniecznych w świetle nowych ram prawnych lub nowych okoliczności faktycznych, sąd odsyłający zwraca się do Trybunału z niniejszym wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, aby móc rozstrzygnąć spór powstały w niniejszej sprawie.